

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

children. Children with severe bronchial asthma are characterized by the following phenotype peculiarities: early onset of the disease (relative risk (RR) =1,2 (95% CI 0,9-1,6), odds ratio (OR) =1,5 (95% CI 0,9-2,7), comorbid allergic diseases available (allergic rhinitis and atopic dermatitis) (RR 1,7 (95% CI 1,3-2,2), OR 2,7 (95% CI 1,5-4,8) and pharmacological or associated pharmacological and food/domestic allergy (RR=2,3 (95% CI 0,1-36,5), AP=54%), infectious index more than 2 (RR 1,7 (95% CI 0,9-3,0), OR 3,3 (95% CI 1,6-6,7), seasonal exacerbations of BA mainly from November to March (RR 1,6 (95% CI 1,2-2,2), OR 2,7 (95% CI 1,5-4,9), associated with a triggering role of acute respiratory viral infection (RR 1,9 (95% CI 0,9-3,9), OR 5,5 (95% CI 2,4-12,6) and meteorological factors (RR 1,5 (95% CI 0,2-11,1), OR 3,8 (95% CI 0,4-36,4)

The diagnostic value of anamnestic and clinical signs of asthma in the examined children was characterized by a high specificity (from 85 to 95%), although lower sensitivity (27-70%), which in combination with high indices of odds ratio enabled to determine a sufficient amount of reliable markers concerning severe and moderate bronchial asthma in children.

Therefore, the risk to diagnose severe BA in children was increased by a number of clinical-anamnestic parameters. Their consideration in clinical practical work can be effectively applied while determining the tactics of controlled treatment.

Khlunovska L.Yu.

ROLE OF NUTRITIONAL FACTORS IN THE COURSE OF PEPTIC ULCER DISEASE IN CHILDREN

*Department of Pediatrics and Medical Genetics
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

Peptic ulcer disease is considered as a multifactorial genetically determined recurrent chronic disease and is characterized by the formation of ulcers in stomach and/or duodenum on the background of inflammatory changes of the mucous membrane with involvement in the pathological process of other organs and systems, development of complications which are threatening the life of the patient. Microorganism *Helicobacter pylori* (*H. pylori*) plays a special role in the pathogenesis of peptic ulcer diseases, which is a strong aggressive factor regarding mucosa of the gastroduodenal area.

The aim of the study was to evaluate the role of nutritional factors in *H. pylori*-associated peptic ulcer disease in children

The study involved 118 children with peptic ulcer disease of stomach and duodenum aged 9-18 years old (mean age $13,2 \pm 2,1$ years). All patients underwent a complete clinical, laboratory and instrumental examination. Presence of ulcers has been verified by endoscopic examination. Infection of the gastroduodenal mucosa by *H. pylori* has been verified by endoscopic signs, brush biopsy and corroborated by detection of antibodies to *H. pylori* in serum by ELISA test. Special attention was paid to detailed anamnesis of patients' lifestyle and peculiarities of their nutrition.

Examined children were divided into two groups depending on the *H. pylori* infection of the mucosa. According to the study 101 children (85,6%) were infected by bacteria and 17 (14,4%) were not infected by *H. pylori*. It has been detected few valid nutritional factors in anamnesis of all examined patients: early transfer of the child to artificial feeding, violation of nutrition regime and food quality, food allergy and food poisoning in anamnesis. Early artificial feeding has been found in 80 (79,2%) infected by *H. pylori* and 4 (22,5%) not infected children ($p < 0,05$). Infraction of diet has been observed in 75 (74,2%) infected and 10 (58,8%) not infected by *H. pylori* patients ($p > 0,05$). Food allergy was present in 3 (12,8%) and 7 (41,1%) cases of peptic ulcer disease of stomach and duodenum associated and not associated by *H. pylori* severally ($p < 0,05$). Food poisoning in anamnesis has been found in 11 (10,9%) children with *H. pylori* affected mucosa and in 6 (35,2%) children with peptic ulcer disease and without *H. pylori* ($p < 0,05$).

The positive role of breastfeeding of children under 1 year is to create favorable conditions for less possibility of infection by *H. pylori* of stomach and duodenum mucous membrane in the future. The elevated level of secretory immunoglobulin A on the background of an allergic

sensibility of an organism in case of food allergy provides less adhesion of microorganisms to the mucosa. Alleged use of antibiotics in the treatment of food poisoning could lead to the simultaneous elimination of *H. pylori*.

Based on the foregoing, significantly more often ($p < 0,05$) in case of *H. pylori*-associated peptic ulcer disease had place early transfer to artificial feeding and violations of nutrition regime, in children who were not infected by *H. pylori* – food allergy and food poisoning in anamnesis.

Черней Н.Я.

**РІВЕНЬ МОНООКСИДУ НІТРОГЕНУ В ДІТЕЙ,
ЯКІ ХВОРІЮТЬ НА ВИРАЗКОВУ ХВОРОБУ ДВАНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ,
ЗАЛЕЖНО ВІД ТРИВАЛОСТІ ЗАХВОРЮВАННЯ**

Кафедра педіатрії та медичної генетики

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

На сьогодні доведено, що монооксид нітрогену (NO) здійснює захисну дію на слизову оболонку дванадцятипалої кишки (ДПК), має вплив на моторику і секрецію в шлунково-кишковому тракті, регулює мікроциркуляцію та володіє цитопротекторною дією. У зв'язку з тим, що в роботах останніх років представлені суперечливі відомості щодо продукції NO у хворих на виразкову хворобу (ВХ) ДПК, а перспективним, особливо в педіатрії, є пошук нових малоінвазивних методів діагностики, які удосконалять прогнозування перебігу ВХ ДПК, доцільним є визначення метаболітів NO у дітей із цією патологією.

За мету було дослідити зміни рівня монооксиду нітрогену в плазмі крові в дітей, хворих на виразкову хворобу дванадцятипалої кишки, залежно від тривалості захворювання.

Обстежено 25 дітей із ВХ ДПК, віком від 9 до 18 років, усі діти були обстежені на базі гастроентерологічного відділення обласної дитячої клінічної лікарні (м. Чернівці). Верифікація клінічного діагнозу проводилася згідно «Уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги дітям із захворюваннями органів травлення» (наказ МОЗ України №59 від 29 січня 2013 р.). Залежно від тривалості захворювання, було сформовано три групи спостереження. До першої (I) групи увійшло 4 дітей, які хворіють ВХ ДПК протягом року, другої (II) – 13 дітей тривалістю захворювання від одного до трьох років та третьої (III) – 8 дітей, в яких ВХ триває вже більше трьох років. За віком, статтю та місцем проживання групи вірогідно не відрізнялись. Для визначення кінцевих стабільних метаболітів NO в плазмі крові використовували метод, що базується на відновленні нітратів до нітритів з визначенням останніх за реакцією з реактивом Гріса.

Встановлено, що у групі дітей, які хворіють на ВХ більше 1 року, показники вмісту NO були вірогідно нижчими щодо його рівня у дітей, що хворіють до року ($p < 0,05$) (табл.). Виявлено, також, наявність зворотнього кореляційного зв'язку між рівнем сумарної кількості NO ($r = -0,32$), нітритів ($r = -0,33$) і нітратів ($r = -0,27$) та тривалістю ВХ ($p < 0,05$).

Таблиця

Зміни рівня монооксиду нітрогену у дітей із виразковою хворобою
залежно від тривалості захворювання

Тривалість хвороби	Плазма крові, мкмоль/л		
	Сумарна кількість	Нітрити	Нітрати
до року, n=4 (I група)	40,3±2,2	16,3±2,3	20,7±0,8
1-3 роки, n=13 (II група)	25,9±1,4*	10,7±0,6*	17,2±1,2*
>3-х років, n=8 (III група)	24,3±1,9*	10,2±0,9*	14,2±1,7*

Примітка. * – різниця між показниками вірогідна щодо дітей, які хворіють на ВХ до року ($p < 0,05$).

Отже, рівень монооксиду нітрогену в плазмі крові є вірогідно нижчим при тривалості захворювання більше 3 років, що може свідчити про зменшення резервних можливостей організму та створення умов для порушення репарації.